Sekstende internationale olympiade i lingvistik

Prag (Tjekkiet), 26–30 juli 2018

Løsning til opgave nr. 1

mëb
êngôkre \rightarrow xavante:

• C-

	p(r), m(r)	t, n	Ø, nh	k(r), ng(r), g
før i, u, y	b(r)	d	z	
før en anden oral	vokal p(r)	t	S	Ø/ 'r
før en nasal vokal	m(r)	n	nh	

$$-$$
 b \rightarrow w, (d)j \rightarrow z, r \rightarrow r

$$-$$
 før **w+V**: **C(+r)** $\rightarrow \emptyset$

• V

(w)a	e	ê, i	o	ô, u	à, ỳ	у	wỳ	ã	ẽ	ĩ	õ, ũ
(w)a	e	i	0	u	é	â	wa	ã	ẽ	ĩ	õ
	efter m, mr, n, nh a e i o										

ullet i tostavelsesord: ka- o wa-

• kry-/ngry-, kà-/ngà- \rightarrow hâ-

• -C

m, k	n	p	r	t
Ø	nV	bV	rV	dV

mēb
êngôkre \sim krīkatí:

•										
	b	dj	m	n	nh	ng	-x	-nh	\emptyset (xavante: $\mathbf{s/z}$)	_
	р	X	(m)p	(n)t	X	c/qu	-j	-n	h	,

•								
	à	ỳ	у	ê	ĩ	ô	u	V
	ỳ	у	yh	i	ẽh	u	oh	VV

(a)

A. a					
C. bâ 53 py smørfarvetræ D. bâdâ 35 myt sol E. budu 34 mut hals F. buru 52 pur mark, ager G. du/'wapé/'wasa 61 tu at bære H. du ~ di 62 tu ≈ tik bug I. ēne 15 kēn sten J. hâ 42 ngryk vred J. hâ ha 24 kry [kold] J. kâ [hud/bark/kvindebryst] K. hâdâ 25 kryt et stykke metal L. ma 32 mã nandu / til, mod M. me/wabzu/sāmra 33 mě/rē at kaste N.	A.	a	9	kak	hoste
D. bâdâ 35 myt sol E. budu 34 mut hals F. buru 52 pur mark, ager G. du/'wapé/'wasa 61 tu at bære H. du ~ di 62 tu ≈ tik bug I. ĕne 15 kĕn sten J. hâ 42 ngryk vred 37 ngà mandshus 24 kry [kold] 8 kà [hud/bark/kvindebryst] K. hâdâ 25 kryt et stykke metal L. ma 32 mã nandu / til, mod M. me/wabzu/sãmra 33 mĕ/rĕ at kaste N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tĕ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhữrkwã hjem U. nho'udu 44 nhõkôt mandsbryst V. no 60 tõ bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po fladt og bredt	В.	a hã	6	ga	du
E. budu 34 mut hals F. buru 52 pur mark, ager G. du/'wapé/'wasa 61 tu at bære H. du ~ di 62 tu ≈ tik bug I. ĕne 15 kĕn sten J. hâ 42 ngryk vred 37 ngà mandshus 24 kry [kold] 8 kà [hud/bark/kvindebryst] K. hâdâ 25 kryt et stykke metal L. ma 32 mã nandu / til, mod M. me/wabzu/sãmra 33 mẽ/rẽ at kaste N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhũrkwã hjem U. nho'udu 44 nhõkôt mandsbryst V. no 60 tõ bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po 49 po fladt og bredt	С.	bâ	53	ру	sm arphi r far vet r arphi
 F. buru 52 pur mark, ager G. du/'wapé/'wasa 61 tu at bære H. du ~ di 62 tu ≈ tik bug I. ēne 15 kēn sten J. hâ 42 ngryk vred 37 ngà mandshus 24 kry [kold] 8 kà [hud/bark/kvindebryst] K. hâdâ 25 kryt et stykke metal L. ma 32 mã nandu / til, mod M. me/wabzu/sãmra 33 mẽ/rẽ at kaste N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhũrkwã hjem U. nho'udu 44 nhõkôt mandsbryst V. no 60 tõ bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po 49 po fladt og bredt 	D.	bâdâ	35	myt	sol
G. du/'wapé/'wasa 61 tu at bære H. du ~ di 62 tu ≈ tik bug I. ēne 15 kēn sten J. hâ 42 ngryk vred 37 ngà mandshus 24 kry [kold] 8 kà [hud/bark/kvindebryst] K. hâdâ 25 kryt et stykke metal L. ma 32 mã nandu / til, mod M. me/wabzu/sãmra 33 mě/rē at kaste N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorowa 45 nhữkwã hjem U. nho'udu 44 nhôkôt mandsbry	E.	budu	34	mut	hals
 H. du ~ di 62 tu ≈ tik bug I. ĕne J. hâ 42 ngryk vred 37 ngà mandshus 24 kry [kold] 8 kà [hud/bark/kvindebryst] K. hâdâ 25 kryt et stykke metal L. ma 32 mã nandu / til, mod M. me/wabzu/sãmra 33 mẽ/rẽ at kaste N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhũrkwã hjem U. nho'udu 44 nhõkôt mandsbryst V. no W. pa Ma lever X. para 47 par fod Y. po fladt og bredt 	F.	buru	52	pur	mark, ager
I. ěne 15 kěn sten J. hâ 42 ngryk vred 37 ngà mandshus 24 kry [kold] 8 kà [hud/bark/kvindebryst] K. hâdâ 25 kryt et stykke metal L. ma 32 mã nandu / til, mod M. me/wabzu/sāmra 33 me/rē at kaste N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhữ kød T. nhorõwa 45 nhữrkwã hjem U. nho'udu 44 nhốkôt mandsbryst V. no 60 tố bror W. pa 31 ma lever <t< th=""><td>G.</td><td>du/'wapé/'wasa</td><td>61</td><th>tu</th><td>at bære</td></t<>	G.	du/'wapé/'wasa	61	tu	at bære
J. hâ 42 ngryk vred 37 ngà mandshus 24 kry [kold] 8 kà [hud/bark/kvindebryst] K. hâdâ 25 kryt et stykke metal L. ma 32 mã nandu / til, mod M. me/wabzu/sãmra 33 mě/rẽ at kaste N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhữkwã hjem U. nho'udu 44 nhõkôt mandsbryst V. no 60 tõ bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod <tr< th=""><td>Η.</td><td>$\mathrm{du}\sim \mathrm{di}^{-}$</td><td>62</td><th>tu ≈ tik</th><td>bug</td></tr<>	Η.	$\mathrm{du}\sim \mathrm{di}^{-}$	62	tu ≈ tik	bug
37 ngà mandshus 24 kry [kold] 8 kà [hud/bark/kvindebryst] K. hâdâ 25 kryt et stykke metal L. ma 32 mã nandu til, mod M. me/wabzu/sãmra 33 mẽ/rẽ at kaste N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød kød T. nhorõwa 45 nhũrkwã hjem U. nho'udu 44 nhõkôt mandsbryst V. no 60 tõ bror W. pa 31 ma lever K. para 47 par fod	I.	ẽ ne	15	kẽn	sten
K. hâdâ 24 kry [kold] K. hâdâ 25 kryt et stykke metal L. ma 32 mã nandu / til, mod M. me/wabzu/sãmra 33 mě/rẽ at kaste N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhữkwã hjem U. nho'udu 44 nhõkôt mandsbryst V. no 60 tõ bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po fladt og bredt	J.	hâ	42	ngryk	vred
K. hâdâ 25 kryt et stykke metal L. ma 32 mã nandu / til, mod M. me/wabzu/sãmra 33 mẽ/rẽ at kaste N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhũrkwã hjem U. nho'udu 44 nhõkôt mandsbryst V. no 60 tõ bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po fladt og bredt			37	ngà	mandshus
K. hâdâ 25 kryt et stykke metal L. ma 32 mã nandu / til, mod M. me/wabzu/sãmra 33 mẽ/rẽ at kaste N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhữkwã hjem U. nho'udu 44 nhõkôt mandsbryst V. no 60 tõ bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po fladt og bredt			24	kry	[kold]
 K. hâdâ L. ma M. me/wabzu/sãmra N. mi M. pri M. træ O. mo/ne/ai'aba'ré D. prãm D. mra D. prãm D. sulten D. mro D. prã D. hustru R. na D. nhi D. mi Mayor <			8	kà	[hud/bark/kvindebryst]
M. me/wabzu/sãmra 33 mẽ/rẽ at kaste N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhữkwã hjem U. nho'udu 44 nhốkôt mandsbryst V. no 60 tố bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po fladt og bredt	Κ.	hâdâ	25	kryt	
N. mi 48 pĩ træ O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhữkwã hjem U. nho'udu 44 nhõkôt mandsbryst V. no 60 tõ bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po fladt og bredt	L.	ma	32	mã	$nandu \ / \ til, \ mod$
O. mo/ne/ai'aba'ré 58 tẽ/mõ at gå/at komme P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhữkwã hjem U. nho'udu 44 nhõkôt mandsbryst V. no 60 tõ bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po fladt og bredt	M.	me/wabzu/sãmra	33	mẽ/rẽ	at kaste
P. mra 50 prãm sulten Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhữkwã hjem U. nho'udu 44 nhốkôt mandsbryst V. no 60 tố bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po fladt og bredt	N.	mi	48	pĩ	træ
Q. mro 51 prõ hustru R. na 36 nã moder S. nhi 43 nhĩ kød T. nhorõwa 45 nhữrkwã hjem U. nho'udu 44 nhõkôt mandsbryst V. no 60 tõ bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po fladt og bredt	Ο.	mo/ne/ai'aba'ré	58	tẽ/mõ	$at \ g \r a/at \ komme$
R. na 36 nã $moder$ S. nhi 43 nhĩ $k \not $	Р.	mra	50	prãm	sulten
S.nhi 43 nhĩ $kød$ T.nhorõwa 45 nhữrkwã $hjem$ U.nho'udu 44 nhốkôt $mandsbryst$ V.no 60 tõ $bror$ W.pa 31 ma $lever$ X.para 47 par fod Y.po 49 po $fladt$ og $bredt$	Q.	mro	51	prõ	hustru
 T. nhorõwa U. nho'udu V. no W. pa X. para Y. po 45 nhũrkwã hjem bror bror bror bror bror par lever fod po fladt og bredt 	R.	na	36	nã	moder
 U. nho'udu V. no W. pa X. para Y. po 44 nhõkôt mandsbryst bror bror lever fod po fladt og bredt 	S.	nhi	43	nhĩ	$k \not \! \! \! \! \! \! \! \! \! \! \! \! \! \! \! \! \! \! $
V. no 60 tõ bror W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po 49 po fladt og bredt	Т.	nhorõwa	45	nhũrkwã	hjem
W. pa 31 ma lever X. para 47 par fod Y. po 49 po fladt og bredt	U.	nho'udu	44	nhõkôt	mandsbryst
X. para 47 par fod Y. po 49 po fladt og bredt	V.	no	60	tõ	bror
Y. po 49 po fladt og bredt	W.	pa	31	ma	lever
Y. po 49 po fladt og bredt	Χ.	-	47	par	fod
	Y.	-	49	-	fladt og bredt
-	Z.	ré	54	ràm	

AA.	ta/rĩ/sina	55	ta/kà	at høste, at skære af
BB.	te	57	te	ben
CC.	té	56	tàm	rå
DD.	tebe	59	tep	fisk
EE.	to	46	no	øje
FF.	u	38	ngô	vand
GG.	ubu	16	kôp	flue
		29	kupu	at pakke ind
HH.	uhâdâ	27	kukryt	tapir
II.	upi	28	kupê	at røre
JJ.	uzâ	30	kuwy	ild
KK.	uzé	26	kudjỳ	dårlig lugt
LL.	wa	63	twỳm	fedt
MM.	wa hã	1	ba	jeg
NN.	wabu	41	ngrwa pu	stammen fra en buritipalme
OO.	wada	23	krwỳdy, krwỳt-	næb
PP.	wano	14	katõk	at eksplodere
QQ.	wapru	10	kamrô	blod
RR.	wasi	13	kanhê	stjerne
SS.	wa'õ	64	wakõ	næ se b j ø r n
TT.	wa'ro	12	kangro	varm/hed
UU.	wa'u	11	kangô	væske
VV.	wĩ/pã/simro	2	bĩ/pa	at dræbe
WW.	zasi	7	jaê	rede
XX.	zé	3	djà	smerte/at gøre ondt
		5	djỳ	bitter
YY.	zu	4	djôm	pulver/mel
ZZ.	'ra	17	kra	søn/datter
AAA.	'rã	18	krã	hoved
BBB.	're	19	kre	$at\ plante$
		40	ngre	alpha g
CCC.	'ré	39	ngrà	tø r
DDD.	'rẽ	20	krē	parakit
EEE.	'rẽ/si/hu	21	krẽ/ku	$at\ spise$
FFF.	'ro	22	kro	rådden

	(b)	
A.	Jãm ne ga tẽ?	Hvor går du hen? / Hvor gik du hen? ¹
13.	Pur mã ne ba tẽ.	Jeg går på ageren.
В.	Djãm ngô 'ỳr ne ga tẽ?	Går du til floden (= vandet)?
6.	Kati. Inhûrkwã 'ỳr ne ba tẽ.	Nej. Jeg går hjem (til mit hus).
С.	Djãm ngà 'ỳr ne ga tẽ?	Går du til mandshuset?
2.	Ãã, ngà 'ỳr ne ba tẽ.	Ja, jeg går til mandshuset.
D.	Djãm amã tep kĩnh?	Synes du om fisk?
3.	Ãã, imã tep kĩnh.	Ja, jeg synes om fisk.
Ē.	Djãm amã prãm?	Er du sulten?
8.	Ãã, imã prãm.	Ja, jeg er sulten.
F.	Djãm angryk?	Er du vred?
1.	Kati. Ikînh.	Nej. Jeg er glad.
G.	Djãm amex?	Har du det godt?
16.	Kati. Ikanê.	Nej. Jeg er syg.
Η.	Mỳj ne akra krẽn o nhỹ?	Hvad spiser dit barn?
12.	Tep ne ikra krên o nhỹ.	Mit barn spiser fisk.
	Djãm amã tep kĩnh?	Synes du om fisk?
I.	Djãm kẽn ne ja?	Er det en sten?
20.	Kati. Pĩ ne wa.	Nej. Det er træ.
J.	Nhãr anã?	Hvor er din moder?
14.	Inã ne pur mã tẽ.	Min moder gik til ageren.
Κ.	Nhỹm ne bôx?	Hvem ankom?
7.	Kubẽ ne bôx.	$(En) \ barbar(en) \ ankom.$
L.	Djãm arỳm ne ga tep krẽ?	Har du allerede spist fisken?
4.	Kati. Ije tep krên kêt rã'ã.	Nej. Jeg har ikke spist fisken endnu.
M.	Mỳj kadjy ne ga pur mã tẽ?	Hvad går du på ageren efter?
10.	Kwỳr kadjy ne ba pur mã tẽ.	Jeg går på ageren efter maniok.
N.	Mỳj myt kam ne ga bôx?	På hvilken tid ankom du?
5.	Para kam ne ba bôx.	Jeg er ankommet ved skumring.
О.	Nhỹm nhõ kax ne wa?	Hvis kurv er det der?
19.	Inhõ kax ne ja.	Det her er min kurv.
P.	Mỳj ne ja?	Hvad er det her?
9.	Ngôkõn ne ja.	Det her er en kalabas.
Q.	Djãm akaprĩre?	Er du trist?
18.	Ãã, ikaprĩre.	Ja, jeg er trist.
R.	Mỳkam akaprĩre?	Hvorfor er du trist?
11.	Ikra kanê kam ne ba ikaprîre.	Jeg er trist, fordi mit barn er syg.
S.	Mỳj kanê?	Hvad har det for sygdom?
17.	Kangro kam mẽ kak kam kanê.	Det er syg med feber og hoste.
Т.	Djãm arỳm ne ga akra nhõ pidjỳ 'ỳr tẽ?	Har du allerede gået efter dit barns medicin?
15.	Ikra kadjy ne ba pidjỳ 'ỳr tẽ nhỹm arỳm	Jeg gik efter medicin for mit barn, og det er allerede
	kàjbê mex.	$lidt\ bedre\ (=\ ganske\ godt).$

¹Der skelnes ikke mellem nutid og datid.

(c) mebengôkre

- 1. Nhỹm ne kukôj pa? Hvem dræber/dræbte aberne?
- 2. Nhỹm ne ngôk
õn rẽ? $Hvem\ kastede/kaster\ kalebasserne$?
- 3. Aje kukôj bĩn kết rã'ã. Du har ikke dræbt aben endnu.
- 4. Dj**ãm arỳm ne aprõ kadjàt kre?** Har din kone allerede plantet bomulden?
- 5. Wako ne krwydy kêt, kre ne krwydy. Næsebjørnen har ingen næb, parakiten har en næb.

krĩkatí mẽbêngôkre

- 6. cohhyh $kwy (\leftarrow *kuy)$ ild
- 7. cup-re kôp-re lille flue
- pohr mark, ager 8. pur
- 9. djỳ bitterхy
- (d) (mẽbêngôkre) krīkatí xavante
 - (tyk)10. ẽh'tyhc $d \not o d$ dâ
 - 11. **ẽ**hncuu lus(ngô) u